

Практичне заняття № 13

Тема: Педагогічна технологія «Щоденні 5»

Мета:

- знати особливості технології «Щоденні 5», вміти охарактеризувати 5 видів діяльності, навчитись проводити цю технологію на практиці, добирати відповідні завдання до кожного етапу;
- розвивати логічне мислення, вміння мислити критично мовлення, креативність;
- виховувати любов до читання книг, бути самостійним, терплячим, доброзичливе ставлення при взаємодії під час роботи в парах та у групах.

Питання для обговорення:

1. Особливості методичних аспектів у формуванні читацької культури учнів початкової школи.
2. «Щоденні 5» - ефективний засіб самостійності та витривалості учнів.
3. Практичні вправи технології «Щоденні 5» на уроках.

Література

1. Відео-рекомендації Марини Пристінської – заступника директора НВК «Новопечерська школа» [Електронний ресурс]. – 2016. – Режим доступу до ресурсу: ed. era. Com
2. Відео-рекомендації Оксани Хомич – вчителя початкових класів в НВК «Новопечерська школа» [Електронний ресурс]. – Режим доступу <https://www.youtube.com/channel/UCmj5jBaNuwTLQg9Y6vh4kQg/about>
3. Державний стандарт початкової загальної освіти [Електронний ресурс]. / 2016. – Режим доступу до ресурсу: [http:// mon. gov. ua](http://mon.gov.ua)
4. Жураковська Н. І. Технологія «Щоденні 5» як засіб формування мовної особистості молодшого школяра на уроках української мови [https://naurok.com.ua - 191656.html](https://naurok.com.ua-191656.html)
5. Застосування педагогічної технології «Щоденні 5» у роботі над текстом у початковій школі (1 – 2 класи): [навчально – методичний посібник] / упорядник: Наталія Тіхонова. – Кропивницький, 2021
6. Ісаєва О. О. Про сучасного читача: що відбувається з книгою на сучасному етапі. Шкільна бібліотека. 2014 №3
7. Концепція «Нова українська школа» [Електронний ресурс] / Інформаційний збірник МОН України. – 2016. – Режим доступу до ресурсу: [mon. gov. ua](http://mon.gov.ua)
8. Лаенз Дж. Система професійної підготовки вчителів у Канаді / Дж. Лаенз // Освіта і управління. – 2007. – Т.1. – Ч. 4.

9. Марина Пристінська Вступ. Щоденні 5. Щоденні 3. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://www.youtube.com/watch?v=fWq8QXpe8zQ>
10. Нова українська школа: порадник для вчителя / Під заг.ред. Бібік Н.М.– К.: ТОВ «Видавничий дім «Плеяди», 2017.

Хід заняття

I. Теоретичні відомості щодо технології навчання «Щоденні 5» (показ презентації)

Технологія навчання «Щоденні 5» (Daily 5) пройшла певний період розвитку, поки не стала важливою та актуальною в початковій школі Канади. Вперше вона була представлена *Гейлом Буше і Джоан Мозер у книзі «The Daily 5: Незалежність грамотності в початкових класах»*.

«Щоденні 5» (Daily 5) – це методична система, яку використовують в таких країнах світу, як Канада, Британія, Америка й Австралія. Вона розвиває самостійність, креативність, уміння мислити нестандартно. Ця система складається з п'яти видів діяльності – «читання для себе», «письмо для себе», «читання для когось», «робота зі словами» і «слухання», які діти виконують щодня, під час уроків чи групи продовженого дня. Наприклад, щодня читають по 3-5-7 (а в четвертому класі і двадцять) хвилин, пишуть, слухають.

Дуже цікавою є думка освітянки М. Пристінської, про те, що кожен вид діяльності сприяє відпрацюванню в дитини самостійності, витримки, зосередженості у процесі читання і письма протягом тривалого часу. Завдання, що виконують школярі під час Daily 5, можна обирати.

Тож зупинимося більш детально на етапах, *видах діяльності ротаційної моделі «Щоденні 5»*, а саме:

- 1) читання для себе;
- 2) письмо для себе;
- 3) читання для когось;
- 4) робота зі словами;
- 5) слухання.

Кожна діяльність розрахована на певний час (до 20 хв). Після довготривалого відпочинку учні можуть зосередити свою увагу лише на досить короткий час, навіть діти старшого віку. Відпрацювання витримки під час впровадження «Щоденні 5» відбувається від 8 до 12 тижнів. На початку цього процесу школярів об'єднують в одне велике коло. Після цього учитель об'єднує учнів у групи для виконання навчальних завдань. Одні пишуть, інші читають для когось, треті слухають. Через певний час знову сходяться в коло. Потім знову розходяться. І так триває до того часу, доки кожен учень виконає всі п'ять видів діяльності.

Першим етапом впровадження «Щоденних 5» є «**читання для себе**». Його вчитель може застосовувати як під час уроку, так і впродовж дня. Він самостійно визначає час, коли йому краще проводити цю діяльність. Важливим моментом під час виконання цього виду роботи є те, що

учень самостійно обирає книгу чи текст для читання. Учитель не повинен нав'язувати свою літературу. Розпочинати цю діяльність потрібно із 5–10 хв. у залежності від віку дітей і поступово збільшувати час для читання. Коли учні звикнуть, проблем із читанням не виникатиме. У класі можна створити куточок «Читацькі досягнення», щоб учні могли спостерігати за своїми успіхами. Після опрацювання книги діти мають виконати завдання для перевірки розуміння твору, а також для усвідомлення прочитаного .

Другий етап «Щоденних 5» – це **«читання для когось»**. Під час виконання цього виду роботи учитель може запропонувати учням текст для читання. А також учні за інтересами можуть самостійно обрати книгу для роботи. Під час цієї діяльності учні об'єднуються у пари за інтересами. Такий вид роботи спонукає дітей вчитися співпрацювати, а саме слухати один одного, виконувати завдання в парі, ставити запитання за змістом прочитаного та аналізувати опрацьований твір. Учні мають виконувати «читання для когось» упродовж 20 хвилин. Але не слід одразу їх примушувати працювати весь цей час .

Третій етап «Щоденних 5» – це **«слухання»**. Під час виконання цього виду роботи вчитель готує для учнів аудіозаписи, які вони обирають і слухають. А також учень може самостійно обрати аудіозапис для слухання. Сьогодні більшість учнів має різні гаджети. Тому вони можуть їх використати для цього виду роботи. Після завершення «слухання» учні розпочинають роботу над виконанням підготовлених учителем завдань, які спрямовані на перевірку прослуханого. Під час «слухання» вони вчаться тривалий час сприймати інформацію, не відволікаючись, відпрацьовувати витримку, обмінюватися думками щодо прослуханого твору, аналізувати почуте.

Четвертий етап «Щоденних 5» – це **«робота зі словами»**. Його можна використовувати на уроках мови і читання. Під час цього виду діяльності вчитель добирає слова, які б він хотів опрацювати з учнями. Також використовує і ті слова, які передбачені навчальною програмою. У свою чергу, діти можуть запропонувати опрацювати незнайомі слова, які вони зустріли під час читання художніх творів, розв'язуванні математичних задач, під час роботи з текстами на уроці природознавства. У процесі «роботи зі словами» учитель забезпечує школярів словниками, у яких вони можуть знайти визначення слів. Найкраще, щоб словники знаходилися у класі. Для пошуку тлумачення слів можна використовувати гаджети, якщо вони є в учнів. Учитель для цього виду діяльності готує різні завдання для роботи. Це сприяє кращому засвоєнню, а також дає змогу закріплювати вивчений матеріал на уроках української мови. Для цієї роботи використовують стіну слів. Це місце у класній кімнаті, куди вчитель розміщує усі слова, які учні вивчають упродовж місяця. Школярі можуть у процесі навчання користуватися ними, звертати увагу на їх написання для кращого запам'ятовування. Стіна слів перебуває в полі зору учнів [3].

П'ятий етап «Щоденних 5» – це **«письмо для себе»**. Під час виконання цього виду роботи учитель може запропонувати учням будь-яку тему для письма. А також школярі за інтересами

можуть самостійно обирати теми. Під час цієї діяльності учні займають зручне для письма місце і впродовж відведеного часу працюють. «Письмо для себе» допомагає школярам вчитися висловлювати думки і записувати їх на папері, розвивати зв'язне мовлення. Як і в попередніх щоденних видах діяльності, учитель разом із учнями складає правила, яких діти мають дотримуватися під час «письма для себе». Так, школярі мають змогу обрати таку тему для письма, яку б вони хотіли розкрити та, можливо, поділитися з іншими. Вони працюють як окремо, так і у малих групах, читають або пишуть в індивідуальній зоні. Відпрацювання такої незалежності розвиває потребу краще писати та читати.

Оволодіння учнями змістом навчання з мови та мовлення з урахуванням ротаційної моделі «Щоденні 5» уможлиблює досягнення позитивних освітніх результатів, закладених у нових програмах, а добір учителем різноманітних форм, методів і прийомів роботи з мовним та мовленнєвим матеріалом сприятиме удосконаленню якості навчання молодших школярів.

II. Аналіз практичних вправ та уроків із використанням технології «Щоденні 5».

Сторінка 38-54 посібника «Щоденні 5 – ефективний засіб розвитку самостійності і витривалості учнів» – приклади уроків.

III. Практична частина.

1. Узявши за приклад «Картки контролю», розробіть систему завдань до кожного виду діяльності технології «Щоденні 5» до запропонованого тексту. (3 бали)

Тетяна Стус (Щербаченко).

Смугастик

Якось бавився в ніжній зеленій траві хтось маленький, м'якенький і смугастий. Малюк народився зовсім нещодавно і ще не тямив, хто він такий. Та й з'ясувати це було доволі важко. Вранці лагідна матуся казала: «Сонечко моє, час прокидатися!» Якщо маля надто забруднювалося,

мама журила: «Ну й свинка ж ти моя...» А якщо він був чистенький та охайний, називала його квіточкою.

Коли Смугастик сердито супився, якщо мама зарано кликала його з прогулянки додому, вона усміхалася: «Не дивись на мене вовчиком!» Коли, засинаючи, синочок муркотів до мами, то ставав «маминим кошениатком». Ну як тут не заплутатися?

Смугастикові дуже подобалося бавитися з тими, хто схожий на нього. Вони теж мали ніжки, лапки, вусики, хвостики, носики, вушка, животики... Кожен із них розмовляв по-своєму. І хоч це не заважало їм розуміти одне одного, але пояснити малюкові, хто він такий, ніхто не міг.

Із часом Смугастик став помічати, що всі малюки чимось відрізняються. В одних, наприклад, в інших – довгих тоненьких вусиків, у когось бракує хвостика, плавничків чи дзьобика.

І в нього, у Смугастика, теж не було крилець. Значить, він все-таки не джміль і не оса. Не було копитаць. Так що він точно не зебра. Не було аж восьми лапок, як у смугастого павучка...

А ти вже знаєш, хто він – Смугастик?

2. Пройти тестовий контроль на платформі Moodle (**3 бали**).